

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/57/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1612202915
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexandra Hanusová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1612202915.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Alexandry Hanusovej a sudcov JUDr. Romana Bolebrucha a Mgr. Patricie Skotnickej v spore žalobcu: Č. C. X., H..U., N.: XX XXX XXX, G. XXX/XXX, L. X, Č. G., zastúpeného usadeným euroadvokátom JUDr. Pavlom Novákom, Mostová 2, Bratislava, proti žalovanému: H. L., U. XXX, U., C. Z. X XXX,XX Kč U. L., na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 29.5.2017, č.k. 4C/27/2013-161, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti ako aj v súvisiacej časti náhrad trov konania p o t v r d z u j e .

Žalobcovi priznáva proti žalovanému plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zastavil konanie v časti o zaplatenie zmluvného úroku z omeškania 2 847,80 Kč a zmluvného úroku z omeškania 15 % ročne zo sumy 5 344,45 Kč od 19.1.2012 do zaplatenia. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 725,46 Kč s úrokom z omeškania 9,25 % ročne od 30.6.2009 do 30.6.2009, s 8,5 % úrokom z omeškania od 1.7.2009 do 31.12.2009, s 8 % úrokom z omeškania od 1.1.2010 do 30.6.2010, so 7,75 % úrokom z omeškania od 1.7.2010 do 30.6.2012, so 7,5 % úrokom z omeškania od 1.7.2012 do 31.12.2012, so 7,05 % úrokom z omeškania od 1.1.2013 do 30.6.2013, s 8,05 % úrokom z omeškania od 1.7.2013 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 65 %.

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu 5.3.2012 domáhal voči od žalovaného úhrady 9 857,69 Kč s úrokom 18,90 % ročne zo sumy 5 344,45 Kč od 19.1.2012 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 15 % ročne zo sumy 5 344,45 Kč od 19.1.2012 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvorili 24.9.2007 zmluvu o ČSOB aktívnom konte, na základe ktorej žalobca zriadil a viedol pre žalovaného bežný účet, žalovaný ho požiadal o povolené prečerpanie a poskytnutie úveru, na základe čoho mu poskytol úverový rámec vo výške 15 000 Kč, čím bola medzi stranami uzatvorená zmluva o povolenom prečerpaní č. XXXXXXXXXXR. Žalovaný úverový rámec využil, avšak nedodrжал zmluvné podmienky, dlžnú sumu napriek výzvam žalobcu neuhradil, a preto žalobca 29.6.2009 zosplatnil úver, ktorý žalovanému poskytol. Žalobca uviedol, že ku dňu zosplatnenia úveru mu žalovaný dlžil 17 670,36 Kč, z toho istinu 15 000 Kč, zmluvný úrok 819,41 Kč, úrok z omeškania 50,95 Kč a poplatky 1 800 Kč, z čoho žalovaný uhradil 19.1.2010 sumu 7 644,90 Kč a 23.7.2010 sumu 7 000 Kč. Žalobca vzal späť žalobu v časti zmluvného úroku 15 % ročne, ktorý si uplatnil ako kapitalizovaný úrok sumou 2 847,89 Kč a otvorený úrok 15 % ročne zo sumy 5 344,45 Kč od 19.1.2012 do zaplatenia a zmenil skutkové

tvrdenia tak, že žiadal priznať len zákonný úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru do zaplatenia.

3. Žalovaný v žalobe uviedol, že v januári 2009 poukázal žalobcovi 1000 libier a telefonicky to žalobcovi oznámil. Následne ho kontaktovali zo spoločnosti vymáhajúcej predmetný dlh, na základe čoho poukázal v troch splátkach 15 000 Kč (nepamätal si v akej mene). Žalovaný namietol, že predmetnú vec má prejednať súd Českej republiky.

4. Súd prvej inštancie v časti o zaplatenie 2 847,89 Kč a úroku 15 % ročne zo sumy 5 344,45 Kč od 19.1.2012 do zaplatenia konanie podľa ustanovenia § 144 a § 145 ods. 2 C.s.p. zastavil, nakoľko žalobca vzal žalobu v tejto časti späť skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu alebo pojednávanie a súhlas žalovaného nebol v zmysle ustanovenia § 146 ods. 1 C.s.p. k tomuto potrebný.

5. Vzhľadom na skutočnosť, že ide o vec s cudzím prvkom, súd prvej inštancie sa zaoberal otázkou právomoci a príslušnosti na konanie v tejto veci a tiež otázkou, aké právo má byť použité. S ohľadom na čl. 16 bod 2 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, podľa ktorého možno žalovať spotrebiteľa len na súdoch členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko a žalovaný má bydlisko na území Slovenskej republiky, dospel k záveru, že vo veci je daná právomoc súdov Slovenskej republiky. Rozhodné právo určil na základe čl. 6 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I), podľa ktorého bez ohľadu na odsek 1 si strany môžu v súlade s článkom 3 zvoliť rozhodné právo pre zmluvu, ktorá spĺňa požiadavky odseku 1. Takáto voľba rozhodného práva však nesmie zbaviť spotrebiteľa ochrany, ktorú mu poskytujú také ustanovenia, od ktorých sa nemožno odchyliť dohodou podľa práva, ktoré by v prípade absencie voľby bolo na základe odseku 1 rozhodným a podľa ustanovenia článku 3 odsek 1 Rímskeho dohovoru, podľa ktorého zmluva sa spravuje právnym poriadkom, ktorý si zvolia účastníci zmluvy. Voľba musí byť výslovná, alebo musí dostatočne spoľahlivo vyplývať z ustanovení zmluvy alebo z okolností prípadu. Účastníci zmluvy si môžu zvoliť právny poriadok, ktorým sa bude spravovať celá zmluva alebo len jej časť. Podľa konkrétnej preambuly zmluvy o ČSOB aktívnom konte sa právne vzťahy jej účastníkov riadia Obchodným zákonníkom č. 513/1991 Sb. a preto súd prvej inštancie vychádzal pri posudzovaní veci z právneho poriadku Českej republiky.

6. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že žalobca a žalovaný uzavreli 13.11.2008 zmluvu o úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úverový rámec vo forme povoleného prečerpania bežného účtu č. 166131422/0300 do výšky 15 000 Kč s úrokovou sadzbou 16,9 % ročne. Tým, že žalovaný je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti a žalobca je banka poskytujúca úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, predmetný úver súd vyhodnotil ako spotrebiteľský, a zmluvu posúdil podľa ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 321/2001 Sb. o niektorých podmínkach sjednávania spotrebiteľského úveru, pričom zistil, že obsahuje všetky potrebné náležitosti. Žalovaný predmetný úver vyčerpal, avšak svoj záväzok riadne a včas nesplnil, a preto žalobca tento zosplatnil ku dňu 29.6.2009; k tomuto dňu mal žalovaný dlh 17 670,36 Kč, ktorý pozostával z istiny 15 000 Kč, zmluvného úroku 819,41 Kč, úroku z omeškania 50,95 Kč a poplatkov 1 800 Kč. Z dokazovania vyplynulo, že žalovaný uhradil žalobcovi 19.1.2010 sumu 7 644,90 Kč a 23.7.2010 sumu 7 000 Kč. Žalovaný skutkové tvrdenie, že v januári 2009 poukázal žalobcovi 1 000 libier a tiež 15 000 (nepamätal si v akej mene), v troch splátkach, ničím nepreukázal.

7. Nárok na zaplatenie úroku z úveru 18,90 % ročne zo sumy 5 344,45 Kč od 19.1.2012 do zaplatenia si žalobca uplatnil zo zosplatnenej istiny po zosplatnení úveru, a preto súd prvej inštancie v tejto časti žalobu posúdil ako nedôvodnú. Uviedol, že úroky popri úrokoch z omeškania sú nielen odklonom od zákona v neprospech žalovaného, ale vo svojich dôsledkoch odporujú aj kogentnému zákonnému pravidlu. Uplatnený nárok 18,90 % p.a. prevyšuje úrok z omeškania a problematická klauzula o úrokoch popri úrokoch z omeškania po splatnosti prima facie potenciálne umožňuje navýšenie dlhu nad výšku poskytnutého úveru v rozpore s nariadením vlády Českej republiky č. 33/2010 Sb. Žalobca ako veriteľ nemohol podľa názoru súdu prvej inštancie oprávnene požadovať od žalovaného ako dlžníka zmluvné úroky aj po splatnosti úverovej istiny. Po vyhlásení celého úveru za splatný sa istina úveru ďalej zmluvne neúročí a žalobcovi prislúchajú len úroky z omeškania. Uvedené vyplýva z podstaty zmluvného úroku, ktorá je odplatom za používanie finančných prostriedkov, ktoré sa poskytujú dlžníkovi do doby splatnosti.

8. Súd prvej inštancie ďalej zistil, že žalobcom uplatnené poplatky 1 800 Kč mali pozostávať z poplatku za upomienku z 2.4.2009 v sume 300 Kč, poplatku za výzvu na zaplataenie dlžnej sumy zo 14.4.2009 v sume 500 Kč, poplatku za opakovanú výzvu na zaplataenie dlžnej sumy z 3.5.2009 v sume 500 Kč a poplatku za poslednú výzvu na zaplataenie dlžnej sumy z 31.5.2009 v sume 500 Kč, avšak žalobca preukázal doručenie len poslednej výzvy z 31.5.2009 žalovanému, a preto považoval za dôvodný len nárok na poplatok 500 Kč. Súd prvej inštancie po právnom posúdení všetkých uplatnených nárokov podľa ustanovení § 43a ods. 1 a § 43c ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 708 ods. 1 a § 710 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, a § 365, § 369 ods. 1, § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 1 a ods. 2 a § 504 českého Obchodného zákonníka dospel k záveru, že žaloba je dôvodná v časti istiny 1 725,45 Kč, ako rozdielu pohľadávky z úveru ku dňu zosplatenia 17 670,36 Kč a úhrad žalovaného 14 644,90 Kč (7 000 Kč + 7 644,90 Kč) po odčítaní sumy 1 500 Kč nepreukázaných poplatkov za výzvu. Súd prvej inštancie viazaný žalobou priznal žalobcovi aj úrok z omeškania 8,5 % počnúc dňom nasledujúcim po zosplatení úveru až do zaplatenia. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

9. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovení § 255 ods. 1 a ods. 2, § 256 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a ods. 2 C.s.p. Žalobca bol úspešný v časti o zaplataenie 1 725,46 Kč (17,50 % z celkovej uplatnenej sumy po späťvzatí) a vo zvyšku 5 284,34 Kč mal úspech žalovaný (82,50 %). Žalovaný bol teda úspešnejší o 65 % (82,50 - 17,50) a v takomto rozsahu mu súd prvej inštancie priznal nárok na náhradu trov konania.

10. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, podľa obsahu ho žiadal vo vyhovujúcej časti zmeniť tak, že žaloba bude zamietnutá v celom rozsahu. Namietal proti konštatovaniu súdu na prvom pojednávaní, že svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnil a nepožiadal o odročenie, pretože tak urobil písomne (e-mail) a aj telefonicky. Ďalej vytkol súdu prvej inštancie, že sa na pojednávaní 26.4.2017 neopýtal žalobcu prečo porušil ich dohodu z januára 2009 a neinformoval ho, že 1 000 libier neprišlo do konca mája na jeho účet, aj keď mal jeho telefónne číslo a emailovú adresu. Uvedol, že žalobca s ním odmietol akúkoľvek komunikáciu napriek skutočnosti, že vynaložil maximálne úsilie o mimosúdne vyrovnanie celej záležitosti a nemieni platiť za chyby pracovníkov žalobcu ani halier.

11. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť, tvrdenia žalovaného v podanom odvolaní označil za tendenčné, irelevantné a nepreukázané. Mal za to, že bolo povinnosťou žalovaného preveriť si, či predmetná platba 1 000 libier bola pripísaná na jeho účet. Tiež poukázal na to, že žalovaný mal aj počas súdneho konania možnosť uhradiť predmetnú pohľadávku spolu s príslušenstvom, prípadne na pojednávaní uznať dlh a navrhnúť uzatvorenie súdneho zmieru alebo plnenia v splátkach. Žalovaný však opakovaně uplatnený nárok neuznával, dlh odmietol uhradiť a na podporu svojich tvrdení nepredložil žiaden dôkaz. Zdôraznil, že k podaniu žaloby pristúpil až potom, čo žalovaného opakovaně vyzval na plnenie dlhu a poskytol mu dodatočnú lehotu na plnenie aj po uplynutí lehoty v zmysle zmluvy o aktívnom ČSOB konte z 24.9.2007.

12. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Odvolací súd rozsudok verejne vyhlásil dňa 30.1.2020 (§ 378 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.).

13. Po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti a spisu vedeného vo veci podľa dôvodov uvedených žalovaným v odvolaní odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu o žalobe je správne a stotožnil sa aj s odôvodnením tohto rozhodnutia. K tomuto poukazuje na ustanovenie § 387 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie v preskúmanej veci vykonal dokazovanie navrhované žalobcom a zisťoval skutočnosti podstatné pre posúdenie dôvodnosti žaloby, ktorou sa žalobca domáhal nárokov z porušenia úverovej zmluvy. Zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s ustanovením § 191 C.s.p. podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým záverom, že

žalobca poskytol žalovanému úver, ktorý tento nesplácal dohodnutým spôsobom a vyvodil tiež správne právne závery, že medzi žalobcom a žalovaným vznikol vzťah vyplývajúci zo zmluvy o úvere, ktorá je vzhľadom na charakter strán zmluvou spotrebiteľskou a práva a povinnosti strán posúdil podľa príslušných ustanovení platných právnych predpisov Českej republiky.

15. Žalovaný v odvolaní vytýkal súdu prvej inštancie nesprávne zistený skutkový stav, pretože dlh z predmetnej úverovej zmluvy už splatil, a to zaslaním 1 000 libier žalobcovi v januári 2009. Vytkol súdu prvej inštancie, že neexistoval, prečo mu žalobca neoznámil, že táto suma mu nedošla a prečo s ním ďalej nekomunikoval.

16. Odvolací súd zo súdneho spisu zistil, že na pojednávaní dňa 26.4.2017 žalovaný tvrdil, že v januári 2009 poukázal žalobcovi 1 000 libier a telefonicky sa informoval u žalobcu, či mu tieto peniaze boli pripísané na účet. Po oznámení žalobcu, že neboli a že bude stačiť, ak peniaze budú pripísané na jeho účet do mája 2009, sa dohodol so zamestnancom žalobcu, že ho budú kontaktovať, ak peniaze nebudú pripísané na účet žalobcu ani v tejto dodatočne dohodnutej lehote. Až následne po informovaní, že peniaze má zasláť na iný účet, poslal 15 000 Kč v troch splátkach, pričom si už nespomína v akej mene. Na tomto pojednávaní ho súd vyzval, aby do 10 dní doručil súdu návrhy na vykonanie dokazovania o týchto tvrdeniach.

17. Dôkazné bremeno znamená procesný dôsledok spojený s tým, že súd bude alebo nebude považovať za pravdivé tvrdenie strany v sporovom konaní. Procesný dôsledok sa prejavuje v tom, že ak strana unesie svoje dôkazné bremeno, má procesný nárok na to, aby bola v spore úspešná, a ak svoje dôkazné bremeno, ktoré ju zaťažuje neunesie, v spore úspešná nebude. Pod dôkazným bremenom možno rozumieť povinnosť strany, pokiaľ chce byť v konaní úspešná, preukázať pravdivosť svojich tvrdení, ktoré sú spôsobilé privodiť pre ňu priaznivé rozhodnutie v spore. Súd musí pri rozhodovaní o tom, či strana sporu uniesla alebo neunesla dôkazné bremeno, ktoré ju zaťažuje, vziať do úvahy nielen tie dôkazy a z nich vyplývajúce poznatky, ktoré svedčia v jej prospech, ale aj tie okolnosti, ak vyšli v konaní najavo, ktoré naopak hodnovernosť dôkazu a teda pravdivosť tvrdení spochybňujú, prípadne vyvracajú.

18. Žalobca preukázal, že žalovaný uhradil na svoj dlh len dve platby a to 19.1.2010 vo výške 7 644,90 Kč a 23.7.2010 vo výške 7 000 Kč. Žalovaný nenavrhoval a nepredložil žiadne dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia o zaplatení 1 000 libier a 15 000 Kč a preto ak súd prvej inštancie vychádzal z toho, že jedinými platbami žalovaného na splatenie žalobcom poskytnutého úveru bolo zaplatenie 7 644,90 Kč a 7 000 Kč (bez zisťovania, či išlo o žalovaným tvrdenú úhradu 15 000 Kč vo viacerých splátkach v neznámej mene), nie je možné mu vytknúť, že nepostupoval správne. Ak totiž strana v spore neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, vychádza súd pri zisťovaní skutkového stavu z dôkazov, ktorý boli vykonané. Strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení znáša nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov. Za tohto stavu, keď skutkové tvrdenia žalovaného boli v rozpore s žalobcom preukázanými skutočnosťami o úhradách dlhu žalovaného v poskytnutého úveru, súd prvej inštancie skutkový stav potrebný pre svoje rozhodnutie zistil správne.

19. Keďže žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktorými by preukázal nesprávnosť rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti vyhovujúcej žalobe a ani rozhodnutia o náhrade trov konania, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznal plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon

pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).